

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatonok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłáš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!
F.

↳ Serbske njedźelske łopjeno. ↳

Wudawa so kóždy łobotu w Smolerjez knihicizšczerńi w Budyschinje a je tam ja shtwórłětnu pschedplatu 40 pj. dostacž.

12. njedźela po swjatej Trojizny.

Mat. 5, 33—37.

Židam běšče psches Mójsaša Boži fakón daty. Woni běchu na njón hordži a so křwalachu, so jón bjes wu-
wsacža dopjelnjuja. Tak jara so jim žiwjenje po fakonju
spodobasche, so, niz spokojom i pschikasnjem, wot Boha
datymi, febi i człowskim rošomom džeń wote dnja nowe
kasnje pytachu a do nich žyłe žiwjenje Bohu spodobneho
człowjeka wobšantnychu. Licžba tutnych wustawkow běšče
hač do cžaža nascheho Sbožnika na 613 narostka. A
tola woni Božu wolu hiščeze njedopjelnjachu; nusne běšče,
so Jesuś pschińdže, fakón a profetow dopjelnicž. Sčto
dha so Bohu na židowskej fakónstosći njespodobasche?
Jeje swontnosć a powjeršchnosć. S człowskimi wustaw-
kami Božu wolu sanicžachu; namakanti człowsteje mudrosće
wysche Božeho kłowa stajachu; a hdnyž febi Boži fakón
czopku wutrobu žada, schěroku dosć, wschitkich łobuczłowjekow
i lubosću wobjecž, dha jich człowste wustawki jeno febicziwu
wusku wutrobu snawachu; a hdnyž Bóh tón Anjes cziste,
wuske křwědomnje lubuje, mējachu woni jara womasane,
jara schěroke křwědomnje. Wošebje běšče to widžecž, hdnyž
so rocžachu, na jich pschikasnju. Jesuś jich w naschim
dženšnischim tekscze jich lohtomyšlneho rocženja dla wob-
storžuje.

„Dale scže křyscheli, so starym je prajene: ty so nje-
dhrbisch njeprowje rocžicž.“ Gusto so njeprowa pschikaha
w Jesuśowym cžažu wotpołožowasche, husto so to tež

w naschim cžažu stawa. Bohladaj nuts do jastwow a na-
denđžesč tam dosć tajkich, kiž i njeprowej pschikahu někajke
dobycze woczakachu a buchu tehodla wot křuroweje ruki
wyschnosće jeczi, dokelž jich kža dolho potajna njewosta!
A njeh so tež kóždy džeń w křostanskich komorach wot-
budžuja, kotřiz so njeprowje rocžili, sčto dha chžyl tych
licžicž, kotřiz so i tej kamej winu křwoje křwědomnje wob-
cžeželi, kotřichž wina so pak halle w tamnej wěcznosći
wotkryje, so bychu ja to křwoje křostanje dostali? Hdnyž
Bóh hižom kóždy kžu křosta, tak wjele bóle budže wón
kóždy njeprowu pschikahu křostacž! Sčto dha je po
prawom pschikaha? Wobkřucženje wěrnosće psched wobli-
czom Boha jako křwědka we wěstosći, w padže njeproweho
rocženja křwoje žiwjenje, křwoju duschu shubicž. Tehodla
wschak tež pschi rocženju křwoju prawizu posbėhnjesč, a
hdnyž pschi tym přenje 3 porsty na wjeršneho trojenicžkeho
Boha jako křwědka pokajuja, dha staj sčtwórty a pjaty
porst dele shibnjenaj i snamjenju, so w padže wopacžneho
rocženja czělo a duschu fastajisch. Czěłne derjehicze a
sbožnosć dusche lohtomyšlnje přjecž czisknje, kiž njeprowje
pschikaha.

Wošebje pak Jesuś powjeršchnosć křjuduje, i kotrejž
židzi wo pschikasnju myšlachu. Wunamakachu febi wschelake
waschnja rocženja, kiž pak pláčachu, pak žanu pláčiwosć
njemējachu, po tym hač jim tamna pschikaha pomhasche
abo schłodžesche. Tak so žadny žid njeby rocžil pschi
Božim mjenje — te wosta křwiate a so wuprajicž nje-
křwědžishe. Czim huscžischo pak so rocžesche na njebo,

na semju, na Jerusalemu, na swoju głowu. A mjes tutymi pschibahami wobstachu sašo wschelake sšhodženki, jedynu placzesche wjazny dyžli drubi; bē pak nusne, dha kōždy swoju placziwoscē sšubi, kaž rabunste pschiblowo praji: „Kaž njebo a semja saūdžetej, tak saūdu pschibahi na njebo a na semju. Sdžez šo pschibaha tak mało waži, tam šo lēpje s zyla njetreba, a duž šo Jesuš pschecziwo nej wupraja: „Njeroczcze šo na niczo, ani na njebo; pschetoz wone je Boži stol“; tam knježi Bōh a wodzi šwēt; a shtoz šo na nje roczi, roczi šo na Bōha. „Ani na semju; pschetoz wona je podnožt jeho nohow“, steji w jeho mozy, a shtoz šo na nju pschibaha, šo we wernosczi na Bōha pschibaha. „Ani na Jerusalemu; pschetoz wone je wulkeho krala město“; a tuton kral je sašo ton njebieski Bōh. „Tež njebyrbisch ty šo na swoju głowu roczič; pschetoz ty njemōžesch žaneho wloša ani bēleho — we swojej mlodosczi —, ani čorneho — we swojej starobje — činič“; pschetoz ty šy šlabe čłowiske džeczo a njemōžesch s pschibahu wopravdžitoscē pschemenicž.

Tež pola naš tute roczenje s lohtomyšlnošcē nadeždješ. Na čzo mōžesch šo potom hišcēže spusčecž? Na niczo. Srudnje steji je šwedomujom našeho luda. Še telko kow, šo šebi na kōždu malicžnoscē tež wot pschecžela pschibahu žadašč — a ta je husto njeprawa, dokelž je we wołomiku činjena a dalšche wobčežnoscē wotstroni. Šsu čłowjetojo, kiž, šo njebychu hanibneho pachola wopušcēžicž trjebali, šo bychu swoju njewinowatoscē s najmješča psched ludžimi wobkhowali abo nekajku čertowšku hluposcē dokonjeli, šwojeje dušche šbōžnoscē psches njeprawe roczenje prjecž čišnu. Šsu ludžo, kiž pschi šwjatocžnym roczenju šłowa pschibahi w myšlach šebi s swojemu lēpschemu wukladuju, hinač dyžli šo hewaf rošymja. A shtoz mōže wulicžicž čyrjody tamnych, kiž tač mjenowane „kžē šdwōrliwoscē“ jeno tač wot šo mjetaju, dokelž nimaju šhrobloscē doscž, njewernosczi napscheczo štupicž! Še drje husto wobčežne, nihdy pak njemōžne, wernoscē prajicž; njetrebašč šo halle s njeprawej pschibahu pschecziwo Bōhu šhrēšicž a jeho majestoscē šranicž.

Šsy pak pschibahu pschibahač, potom tež pytaj swoju čješč w tym, ju džeržecž; pschetoz „dnyrbisch Bōhu swoju pschibahu džeržecž“. Gusto šy Bōhu tajku pschibahu činil, njech šo tež pschi tym tuton wuras njetrebašche; pschibaha je tola wscho, shtoz runje Bōhu šlubisch; kaž šlubjenje, kotrež Bōhu we wschellej nusy a strachocze činišč, šo by čze hnadnje wukhowač; kaž tež šlubjenje, kotrež šy psched Bōžim woltarjom wotpoložil, wobnowišchi šwōj kšczeniški šlub. Šsy je štajnje džeržal? Šako na šlužbu čehnišche, dha s rukusawdacžom šlubi, šwerny šlužobnik byčž; žadyn šudnik to njeje šwjatocžnje napišal, ale rukusawdacze je pola Bōha kaž pschibaha; šy ju wobkēžbowal? Škōždy šastojnik ma pschi nastupjenju šwojeho šastojništwa swoju šastojnišku pschibahu wotpožicž, šo čze šwēru šwojeho šastojništwa hladacž. Šle dženska tu, jutšje tam, nekajki šastojnik jemu dowērene pjenješ pschecšiwu abo w druhim nastupanju šwoje pschibluschnoscē njedopjelni. A dale šy jako wojak na šhorhoj pschibahu pschibahač kralej a wōtznemu krajej; bje hišcēže dženska twoja wutroba ša njeju, by swoju ruku s jeju šchitej šbēhnyč? Šbo šluschesč ty s tamnym, kotšiz wo ton mēr njerodža, kiž Bōhu budž džak w našim kraju wobsteji, a kotšiz se wschēmi mōžnym šbrēdkami nutštowny njemēr šbudžicž špytaju, nješpočojnoscē

šyja a jenu wōščtu luda pschecziwo drubej šcēžuwaja? Šoni šlubjenu šwēru šabudža a šo pschehrēšča.

Našč Šbōžnik potajkim jeno njeprawu a njenusnu pschibahu šakaze; wōn nam tu radu da: „Wascha rēcž budž haj, haj; nē, nē; shtoz wysche je, je wot šleho.“ Šale rēcž je jednora a placzi tež psched njebieskim Bōhom; a wona tež došahnje. Šo s wjetšča najlēpschi čłowjetojo nejšy, kiž wjazny šłowow rēcža dyžli je nusne. Šaž šnadny wohen wulki lēš šapali, tač jich jasyč wjele šleje krowē nacžini; a tač nekotry mohł čzaš, kotryž se šwarjenjom na bližšeho škomdži, lēpje wužiwacž, by-li wschudžom swoju rēcž na „haj“ a „nē“ wobmješowač. Šusto pak šlyšchisch, šo na tajke krotke „haj“ a „nē“ hišcēže ničto njewēri. Šbratr nochze bratrej wēricž; šotra na šprawnosczi šotry dwēluje; štaršchi husto našonja, šo džeczi kžē pschecziwo nim trjebaju; poddani wyschschich ša šalschnych džerža, psched kotrymiž dnyrbja šo na kēžbu bracž. Šanemu wjazny wobkručenje wernoscē s „haj“ abo „nē“ njedošaha, pak ma šo hišcēže wjele šłowow wo tym činič, pak dže na šudništwu, šo by šo tam s pschibahu wopravdžitoscē namašala abo tež nēšcho njewērne jako wērne wobtwjerdžilo. Šak dalošo šmy potajkim hišcēže šady šesuwoweje pschifasnje: „Wascha rēcž budž haj, haj; nē, nē.“ Šak mašo je šo potajkim dotal mjes nami šawērnilo Bōže njebieske kraleštwu, kraleštwu wernoscēže; pschetoz kral tuteho kraleštwa praji: „Ša šym wernoscēž; šym na semju pschischol, šo byč prawdže šwēdczenje dač.“ Šy šo po nim njenujemy ššcheczenjo a čžemy jeho kraleštwu herbowacž. Šuž pak mamy šo próžowacž, šo je wērna tež našča wutroba, wērne tež našche šłowo. Š temu špožčž nam kral wernoscēže šam došahazu mōž! Šamječ. Kř. w H-je.

Wernoscziwoscž.

Šłōž: Š wēčnoscē, šłowo šrimanja —.

Ty, Bōžo, šnajesch wutroby,
Šsy njesprawnosczi nješnadny,
Čžu, njewernoscž ty hidžisch;
Čži kōžda šalschnoscē šnata je,
Wšcho ludanje a jebanje
Ty, šwjaty Bōžo, widžisch.
Šuž mi, o Šnježe, šprawnoscž daj
Ša moje „nē“ a moje „haj“!

Šdyž pschibaham pak psched tobu
A ruku s njeju posbēhnu,
Čže ša šwēdka šej žadam,
Šiž ty mōj šchit a wjecžer šy
A na kotrehož we nusy
Ša s špokornoscžu hladam:
Dha daj, šo rōt a wutroba
Še šjes ludanja, jebanštwu.

Šdyž škōscž tež tudy hani čze,
Še kžemi štupa psched tebe,
Ši hrōšba dušchu jima!
Šej bēda! Šajku bjesbōžnoscž,
Šdyž nimo je wscha ščerpliwoscž,
Ššud Bōži s mozu pschima!
Wšchac čželo s dušchu šamože
Bōh čžišnyčž jumu do hele!

Ach, Božo! njebył wjazg mój,
 Niz Ebóžnik mój Esyn luby twój,
 Niz njebyo herbstwo moje;
 Hdyž njeměl w czašnej tyšchnosći
 Tu žadyn troscht wjazg njebył
 Sa smjertne bėdy hwoje;
 Hdyž njeměl Boha, Jesuša,
 Chyž radšo byč bjes naroda!

Ně, czešč niz, kubla, pjenjej,
 Blyščyč hweća, wobšyhd wultotny
 Tón njemohł ho mi lubić!
 Sa wschitke czašne czerpjenje
 Sa tola Boha, sbóžnosće
 Szampaschnje nochtžyk šhubić.
 Tež sboža sbytł rad wotedom,
 Hdyž i Bohom czištu dusču mam.

Bóh wuč mje i kóždej pschibahu
 Měč strach psched hwojei hwiatosčju
 A pschezo rěčecž wěrnosć;
 Wón spožč, hdyž hłubju i pschibahu,
 So hamt hwoj derje fastacž chju,
 Szam t temu mój a hwojnosć.
 Tež hwěra, Bohu hwojecžena,
 Nječ do wěčnosće tracže ma!

K. A. Fiedleř.

Rěč wěrnosć.

Ma galeeru abo wjeřlizju (to je kóž, na kotrejž mějachu šóst-
 nizy hwoje šóstce w czežkej hłubje wotpofucžić) ras kralowski
 pryz stupi. Wón chyzsche ho wo tym pschewědcžić, hačž mějachu
 ho šóstnizy na wjeřlizy woprawdže tač hubjenje, kač pschezo rěfashce.
 Bohužel bórny šoni, so bėšche hamu wěrnosć hlyšchal. Do rječa-
 sow šputani jeczi na hwojich wjeřliščezach hėdžachu, a dyrhjachu wo
 dnjo a w nozy czežke wjeřka w ruzy mēč. Seno hubjene lapy
 bėchu wobleczeni a hubjena bėšche tež jich jėdž, kotruž dostawachu.
 Brynzey bėšche jich hubjenstwa jara žel. Wón wobšamłny, i naj-
 mjeńšcha jeneho i tych jatych wumóž a jemu hwojodu dacž. Ale
 kotreho mjes telko dyrhjesche wobhnadžić? So by jich dónť šonił,
 mjes tymi ludžimi wočoło džėšche a ho jich jeneho po druhim
 prascheshce, czeho dla bėchu na tule kóž pschishli. Kač pač ho
 džiwasche, hdyž hlyšcheshce, so bėšche tu po prawom mjes hamy
 prawymi ludžimi. Žadyn mjes nimi njebėšche, kač wot nich hly-
 šcheshce, ani najmjeńšchu šóstč wobeshol. Ma teho jeneho, kač ho
 jemu prajeshce, bėchu ho pschibłodželi, drugi bė wopor hwojich nje-
 pschecželow, tječzi bėšche wot wyschnosće njeprawje hūdženy. A tač
 džėšche to po rjadu dale psches wschitkich jatych. Kóždy nutrne
 prascheshce, so by ho pryz nad nim hmył, a jeho wuřwobodžil.

Ma pošledku bėšche hlyščezje jenicžki wysche. Hdyž ho pryz
 jeho sa jeho pschestrupjenjom prascheshce, dha wón i woprėdka ani
 wotmolwicž njechashce. Šlonežnje na dlėjšche napominanje pocza
 tačle rěčecž: „Njestarajče ho wo mnje, kralowška wyřofosć, ja
 hym hubjeny, hrosny njedocžinł. Hžom jako džėčzo hym hwojeju
 staršchju sazpiwal. Pořdžisho buch paduch, jebał, selharnik a
 wscho. Skoro žaneho hrėcha njeje, kiž byč njewobeshol był.
 Nětko hym tudy a nječerpju wjazg hač hym šakłuzil. Duž
 chju hwoje hwoštanje rad pocžerpicž.“

„„Što!““ na to pryz wuwola, a cziňeshce, kač by ho
 hmyrcž džiwal, „„tačile šóstnik je tu mjes hamy sprawnymi
 ludžimi? Rucže wotewšmicže jemu jeho rječashy a wučėrcže jeho
 won, so njeby se hwojim šym pschikładom žanych njewinowatyh
 šakł.““

Ma mēščezje jateho i jeho putow wuřwobodžichu a i wjeřlizy
 puřchėžichu. Šeho towaršchojo pač hėbi kóždy krucže pschedewšachu,
 pschichodny krocž tež wěrnosć rěčecž. Nětko pač bė to pošdže,
 doleł žadyn pryz wjazg na jich wjeřlizju njestupi.

Ssyn a žně.

O wulki rořhwarjo, Jesušo,
 Tw'e kóžde hłowo je nam hmyšchlo.
 Šoh' wuřny žohnuj, so by šhadžalo,
 Šso rořrostlo a rjenje šrawiko.

Hdyž do njebješ ty špėšche, malicžka
 Bė twojich wučobnikow cziřdžicžka;
 Šač duchapołni hmyjo hlychju,
 Duž hwět nětk widži hlyku šporjenu.

Haj, twoje hłowo wschón hwět napjelni
 A ludam twoje mjeno wosjemi.
 Drje wschelke hmyjo padže na škału,
 Do czerňow, druhe ptacžki šezrachju.

Tež njeřchecžel, hlaj, njerjad našywa,
 Kiž i dobrym hmyjenjom tu šelhadža;
 Šač do žnjow hme wschal rošč jow woboje,
 Šso potom pač wschón njerjad špaluje.

Ach, pschihotuj, o Šnježe hmyłny ty,
 Szam t dobrej roli wschitke wutrobny;
 A njeřcheczelej i mozu wobaraj,
 Tón dobry wuřny šakč njeřchidaj.

Ty moja duscha, špomni na wulke žně
 A wopomni hwěru, što czi nuřne bė,
 So prawy hnop do Božich bróžnjow ty
 Był Šhrysta dla tež i huady šhowany.

Surij Bróřk.

Bože hłowo je špomožėřska mój.

Njeřchecžijanskaj mandželstaj, muž a žona, bėšchaj wobšamłkoj,
 džėda, kiž pola njeju bydłeshce, wobkradnyč. Starz bėšche hėbi,
 něšto pjenješ nalutowawšchi, je na štronu pschinyeřl. Mandželstaj,
 tute namkawšchi bėšchaj mjes hovu wotrėčzałoj, je na druhe ranje,
 hdyž džėd hlyščezje spi, jemu wsacž. Mjes tym so mandželstaj
 wječor hėbi njeřkutł mjelcžo šaradžishchaj, jeju džowcžicžka w kucze
 wó jstwe na tym wuknjeshce, ichtož bėšche sa jutřishce nawdate.
 Džėčzo czežy wuknjeshce, a pošpochi šchpruch Mat. 16, 26 wo-
 špjetowashce: Što pomha cžlowjelej, hdy by wón runje žyly
 hwět dobył a t. d. Šanej šchpruch jara njeřnjegłiwje kłincžeshce,
 duž džėščju wóťje wuknjenje šakasa. Šolcžka powjedashce cžicho
 dale, aie tež na jejnym šchepťanju staršchaj hłowo hwiataho piřma
 t jich wutrobje šaknje rěčecž hlyšcheshchaj. Bórny po tym do kóž
 džėšchaj, tola wuřnyč njemóžeshchaj, pschetož pschezo džėčzo šchpruch
 wospietowashce. To bėšche sa wobeju njeměrna nój; tola njedži-
 wajo teho i pschedewšacžom štanyschaj, njeřkutł wuwjesč. Mjes
 tym pač, so hšposja wscho t hšėdanju pschihotowashce, jejne hwė-
 domnje wotuczi. Wona do bróžnje dže, hdyž ma muž džėlacž, so
 by jeho šamohka, ho hwojeho šleho pschedewšacžza wotajicž. Kač
 pač ho špodžiwashce, jako jej tónkamny i tymkamny pschedewšacžom
 napschecžiwjo pschidžje. Tač bėšche na wobemaj i dobom Bože
 hłowo hwoju wumóžėřsku mój wopokajalo.

M. w M.

„Štó budžišče ſebi to myšlil!“

W jennym wulkim kuble bėšche ſo mlodoſtny džėlaczeſ na wowczerja njemdrje roſkobił. Wowczerja hñewacz wobſamtny wowczerju ſapalič, w lotrejž wowczerjowy nowy njeđželſki kabat wiſaſche. Mjes tym ſo wowczer wonkach na polu ſtađko paſeſche, tutón wowczerju ſapali. Bórſy ſo ta ſ plomjenjom paleſche. Kabat ſo ſpali, wowczerja ſo wotpali, ale niž jeno wona: Wobėn tež na te druge twarjenja pſcheſkoczi a ſa dwanacze hodžin zyty wulki kraſny dwór w popjele ležeſche. Bórſy po tym mlody ſa paleč pſched ſudom ſtejeſche. Wón woprawdže tajke wulke njeſbože njebėſche chžyl nacžinicž, jeno wowczerje bėſche nėſchto chžyl klubu ſčžinicž. Semu bėſche ſo ſeſchło, kaž jo čžert ſ tyſaz a ſažo tyſazami čžini: wón jim jeno ſpocžatk jich čžinjenja pokaže, kónž hrėcha jim pſchitryje.

Tam nėkoti w korežmje ſedžachu ſebi na horjo rėčžo. Spowjedanja a žortowanja bu kħutna wėž. Potom ſo ſ piwowym i karancžkami do hłowy njetachu, ſamo k nožam pſchimachu, a prijedy hacž budžišče ſebi myšlil, jedyn na ſchpundowanju ležeſche, ſo wjazy njehibajo. Duž ſo wſchitzy ſa hłowu pſchimnyo rjeknu: „Štó budžišče ſebi to myšlil!“

S wobelhanjom a ſ jebanjom ſtarſchich ſo tač nėkotre ſkóſtnikowe žiwjenje ſapocža. Potom pſchezo dale džjeſche na ſłom pucžu; jebanje, kradnjenje, wopikſtwo a druge hrėchi k temu pſchitupichu; žiwjenje ſo w jaſtwje ſady ſamkow a ſaſuhow ſkónčzi a po tym ſtarſchi a druſy ludžo prajachu: „Štó by ſebi to myšlil!“

M. w M.

Napoleon I. jako wučzeſ nabožiny.

Wo Napoleonu I. ſu nam naſchi džėdojo wjele powjedali. Mjes Šerbami je nėkotrj byl, kiž je jehowidžal abo ſ kotrymž je wón ſamo ſłowczko porėczal. Tač dolho hacž bėſche Napoleon kħėžor, dħa je wón wſchaf kſchecžijanſku wėru ſchlitował, wjele džeržal pač do njeje njeje. Ğinač bu to, hdyž bu na mału kupu Helena wupofaſany. Tam jaty džeržany a bórſy kħorowaty pocža wón kſchecžijanſku wėru ſam trjebacz a je ſo ſ hnujazym i ſłowami ſa kraſnoſčž tuteje wėry wuprajał. Tehdy ſo tež ſčžehowazy podawł ſta:

W lėcže 1826 bėſche jedyn ſ franžowſkich aržybiskopow ſwojeje ſtrowoſcže dla w franžowſkich kupjelach Aix les Bains. Tam bu wón raſ k jenej jara kħorej mlodej knježnje wolany. Bėſche to ſawoſtajena džowka nėhduſcheho ſławneho Napoleono-weho generala, a ta ſama ſo ſ wulkej čžėlnej rjanocžju wuſnamjenjeſche. W tej roſmłowje, kiž wona ſ aržybiskopom nėtko mjejeſche, wona tajke hłuboke kſchecžijanſke myšle ſjewi, ſo duchowny, na ſylſy hnuty, ſo ju wopraſcha, ſchto je jej tajke dobre wučžby dawal.

„Nimo Boha“, kħora wotmolwi, „mam ſo ſa ſwoju wėru Napoleonej džakowacz. Sa bėch ſe ſwojimaj ſtarſchimaž ſobu na kupje Helena. Naſ — ja bėch tehdy džėřacz lėt — kħėžor te mni rjekny: Moje džėcžo, ty ſy rjana holecžka, ſa nėſchto lėt budžeſch hiſchcže rjeſſcha. Teho dla budžeſch w žiwjenju wot ſpħotowanjom wobdata. W tyč mžjeſch jeno wobſtačž, hdyž ſy pſcheſ wėru ſchlitana. Ale ſchto dħrbjał čže we wėrje roſwucžowacz? Twój nan ſam žaneje nima, twoja macž hiſchcže mjenje. Sa chžu to, ſchtož byſchtaž twojej ſtarſchej čžinicž dħrbjałoj, na ſo wſacz; pój te mni a — ja chžu čži přėnju wučžbu we wėrje dawacz.

A dwė lėcže ſažobu ſym kóždy tydžėn wjazy křocz, ſwój katechizmuſ pod pažu, te kħėžorej na wučžbu kħodžila. Wón dawaje mi w katechizmje čžitacz a mi wſchitko wukładowajeſche. Ğdyž bėch 12 lėt ſtara, raſ kħėžor te mni prajeſche: Nėtko, moje

džėcžo, ſy doſčž roſwucžowana a dħrbich ſebi na to myšlicž, ſo maſch bórſy k ſpowjedži hičž. Sa chžu duchownemu ſ Franžowſkeje pſchicž dacž, ſo by tebe na ſpowjedž, mje pač na ſmjercž pſchihotował. A to je wón tež čžinič.“

Pač mohli ſo tola pſcheſ tutón ſkutk tamneho wulkeho kħėžora wſchelazy ſtarſchi napominacz dacž, kiž ſebi myšla, ſo móža jich džėcži bjeſ wėry wotſtačž a kiž teho dla ſkombžga, jim dobre roſwucžowanie we wėrje popſchecž.

Do ſemje drje čžłowjeł tež bjeſ wėry pſchicž, do njebjeſ pač jeno — pſcheſ wėru.

Spomnjeſka na 5. meje t. l.

Tónle džėn naſ na wulkeho Napoleona dopominajeſche. Wón bėſche jehowidžal njeje. Tajke žiwjenje mjejeſche tola tutón muž ſe ſady ſebje! Wón bu jako ſyn jednoreho ſemjana w Ajaccio na kupje Korſika narodženy. Wocžakowacz njebė, ſo ſmjeje wón junu woſebje wyſoke mėſtno w žiwjenju nadewſacz; pſchetož jehowidžal njeje njeje njeje wjele na njeho wažicž a bėſchtaž wjejełaj, ſo wón we wojeſkej ſchuli w Brienne ſwobodne mėſtno doſta. A nėtko ſ tutyč jednorech pomėrow wuđže Napoleon, tón móžny kħėžor Franžowſkeje, kiž bėſche lėta dolho we wėſtym naſtupanju roſtaſowazy muž w zyłej Europje. Tehdy ſo tač ſdaſche, kaž dħrbjałe ſo jemu wſchitke krałeſtwa k nohomaj połožicž. Potom pač pſchicž pſcheſ Wože pſchedwidjenje jehowidžal naſly pad, a džėn 5. meje 1821 tutón wulki kħėžor jako wuhnanž na jendželſkej kupje St. Helena na rač w žoldku wumrje. Wón njebėſche hiſchcže zyłe 52 lėt ſtary. Tajke kħutne wobſanknjenje žiwjenja! Njeleži w tym ſa naſ wſchėch wutrobħħnujaze napominanje?

F.

Alóž ſa wumrjecže.

Pſched romſkim kħėžorom Diocletianom muž ſtejeſche, kotrehož nicžeho drugeho winowacz njeje njeje, hacž ſo bė kſchecžijan. Diocletian pħtaſche pſcheſ wulke lubjenja jehowidžal njeje njeje kſchecžijanſkeje wėry wotriež. Tola podarmo. Duž ſo Diocletian roſhnėwa a pocža na kſchecžijana rejicž: „Njejeſch dħa ty, ſo mam ja móž, tebe ſkónžowacz?“ A ſchto na to kſchecžijan wotmolwi? „„Ty, o kħėžoro, maſch drje móž, mje ſkónžowacz, ja pač mam móž, wumrjecže.““ Kħėžor jara derje čžujjeſche, ſo ſmjeje ſo tutón poddan wyſchich mozow kħwalicž, hacž wón ſam, tón kħėžor, a to ſu ſtajnje jeno nėkoti wječhojo ſnjecž mohli. Duž da Diocletian tuteho kſchecžijana ſchwicacz, čžwilowacz a na to ſkónžowacz. Ale runje nėtko ſo poſaſa, ſo mjejeſche tutón mlodženz móž wumrjecže; pſchetož pſchi wſchėch najwjeſchich čžwilach wón čžichi, ſmėrom a troſchtny ſawoſta. Se ſłowom: „Jeſu, mój wumóžniko!“ ſo ſkónčnje wudħcha.

Šsudny džėn.

Boħaty muž raſ do woſebneje korežmy džjeſche a pocža tam nėtko jeſcž a picž. Nicžo w kuchinje a pinzy njebėſche, ſchtož ſebi wón žadał njebė. Tač wón tam nėſchto dnjom dołho jėdžeſche a pijeſche. Tola nėtko korežmač pſched njeho ſe ſlicžbowanjom ſtupi. „Ach“, rjekny hóſcž k njemu, „na ſlicžbowanje ſebi ja ani pomyšlil njejeſchym — ani pomyšlil njejeſchym.“ „„Šchto?““ korežmač na njeho wrjekny, „na ſlicžbowanje ani pomyšlil? Pač ſy ty hłupny abo jebał.““

Na tajke waſchnje je wjele ludži žiwnych. Woni jėdža, pija a hrėſcha, ale woni na pſchichod ſabħdu, hdyž budže jich Wóh pſched ſud wjeſcž a jich dla wſcheho teho, ſchtož ſu ſa čžadž tuteho žiwjenja čžinili, ſudžicž.